

MINISTÈRE
DE L'ÉDUCATION
NATIONALE

EAE HEB 4

SESSION 2019

**AGREGATION
CONCOURS EXTERNE**

Section : HEBREU

TRADUCTION : THÈME et VERSION

Durée : 6 heures

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique (y compris la calculatrice) est rigoureusement interdit.

Le thème et la version sont à rédiger sur des copies distinctes

Si vous repérez ce qui vous semble être une erreur d'énoncé, vous devez le signaler très lisiblement sur votre copie, en proposer la correction et poursuivre l'épreuve en conséquence. De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, vous devez la (ou les) mentionner explicitement.

NB : Conformément au principe d'anonymat, votre copie ne doit comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé consiste notamment en la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de la signer ou de l'identifier.

Tournez la page S.V.P.

Thème

Tout avait commencé dans un tramway.

Maman et moi traversions Bruxelles, assis au fond d'un wagon jaune qui crachait des étincelles en poussant des rugissements de tôle. Je pensais que c'étaient les étincelles du toit qui nous donnaient de la vitesse. Sur les genoux de ma mère, enveloppé par son parfum sucré, lové contre son col de renard, lancé à vive allure au milieu de la ville grise, je n'avais que sept ans mais j'étais le roi du monde : arrière, manants ! Laissez-nous passer ! Les voitures s'écartaient, les charrettes s'affolaient, les piétons fuyaient tandis que le chauffeur nous conduisait, ma mère et moi, tel un couple en carrosse impérial.

Ne me demandez pas à quoi ressemblait ma mère : peut-on décrire le soleil ? De maman venaient de la chaleur, de la force, de la joie. Je me souviens de ses effets plus que de ses traits. Auprès d'elle je riaais, et jamais rien de grave ne pouvait m'arriver.

Aussi, lorsque les soldats allemands montèrent, ne m'inquiétai-je pas. Je me contentai de jouer mon rôle d'enfant muet car, comme convenu avec mes parents qui craignaient que le yiddish ne me dénonce, je m'interdisais de parler sitôt que des uniformes vert-de-gris ou des manteaux de cuir noir approchaient. Cette année 1942, nous étions censés porter des étoiles jaunes mais mon père, en tailleur habile, avait trouvé le moyen de nous confectionner des manteaux qui permettaient d'escamoter l'étoile et de la faire réapparaître en cas de besoin. Ma mère appelait ça nos « étoiles filantes ».

Tandis que les militaires conversaient sans prêter attention à nous, je sentis ma mère se raidir et trembler. Était-ce l'instinct ? Avait-elle entendu une phrase révélatrice ?

Elle se leva, mit sa main sur ma bouche et, à l'arrêt suivant, me poussa hâtivement au bas des marches. Une fois sur le trottoir, je demandai :

- C'est plus loin, chez nous ! Pourquoi s'arrête-t-on déjà ?
- Nous allons flâner, Joseph. Tu veux bien ?

Moi, je voulais tout ce que voulait ma mère, même si je peinais à l'escorter sur mes jambes de sept ans tant son pas se montrait soudain plus vif, plus saccadé qu'à l'ordinaire.

Eric-Emmanuel Schmitt, L'enfant de Noé

Version

בכניסה לקיבוץ האטתי ונעצרת על ספה של שדרת הדקלים, שומרת הארמון. לא כל הדקלים נשארו זקופים. שמונה-עשרה שנים חלפו מאז הגעתי לכאן לראשונה – נער בן שלוש-עשרה, שדיבר עברית מגומגמת ובמבטא ערבי דוקרני, פליט קטן מעיראק, שהוצא מבית הוריו במעברה ונשלח לחברת הנוער בקיבוץ המיתולוגי. ומיום שנאלצתי לעזוב, לאחר שלוש שנות התחנכות שהפכו את עולמי, אני כורע תחת רגשי האשמה: בגדתי, לא הלכתי בדרך ההגשמה, הכזבתי את האלים, בוראי העולם החדש.

ולא רק אני הכזבתי אותם. כבר בהיותי שם עזב גבי, הבן הבכור של הקיבוץ. אבל כבד ירד אז על כולם, כאילו לא לחיים אחרים יצא, אלא מת וירד שאולה. בכל מקום דיברו על הנטישה, בדיר וברפת ובפלחה ובמספוא ובמתפרה ובמחסן הבגדים ובמכבסה ובבית הילדים. שפופי רוח התהלכו החברים בשבילים ובמדרכות, לא הישירו מבט אפילו אלינו, ילדי חברת הנוער. גבי, הצבר היפה, פאר היהודי החדש, המשורר המחונן, נוטש. הוא ותמימה שלו, הרקדנית.

היתה שם אהבה ממבט ראשון, רומן בזק שהתגשם לאלתר ושינה את כל חייהם. הוא פגש אותה בתל אביב, באכסדרה של "אוהל שם", בלילה לן אצלה, למחרת בא אתה לקיבוץ ועברו לחדר משפחה. כמה ימים אחר-כך שאלו את טבעת הנישואין מהמזכירות, כמקובל, והתחתנו ברבנות בעפולה, כמנהג הימים ההם. במסיבה לכבוד נישואיהם רקדו את "מעוף השחפים", היה זה לילה קסום ששניהם היו בו ליפה בחלומותינו.

עם הזמן כבד עולו של הקיבוץ על תמימה. העבודה בגן הירק קשתה עליה, גופה איבד מגמישותו וחשה שכנפיה מקוצצות. גם גבי החל להרגיש שצר לו המקום בקן הולדתו וביקש להמיר את שדות המספוא בעט סופרים. "ההגשמה חשובה מהאמנות", טענו כלפיו בלהט באספת החברים, כשהודיע על עזיבת הקיבוץ. הם הוקיעו את "התכחשותו לחלום אבותיו", את ה"אנוכיות החצופה שבמימוש העצמי", ו"עריקתו" נשארה פצע פתוח בנפשם.

אחר-כך, כשנדרשתי אני להכריע בין הקיבוץ למעברה, ביטלתי את רצוני בפני רצון אבי שנזקק לעזרתי בפרנסת המשפחה. לא מרדתי ולא עמדתי על דעתי, ארזתי בתרמיל גב את כל רכושי – מעט בגדים וספרים, מחברות ויומן נעורים – ועזבתי את המקום.

סוניה, המדריכה הנערצת שלנו בחברת הנוער, רדפה אחרי למעברה, הפגיזה אותי במכתבים, שרפה את לבי בלהט הטפותיה, העמיסה עלי צלב של רגשות אשמה. מעולם לא השלימה עם עזיבתי, כשם שאמא לא השלימה עם העובדה המעציבה שלא נהייתי רב וגדול בתורה.

אלי עמיר, יסמין

INFORMATION AUX CANDIDATS

Vous trouverez ci-après les codes nécessaires vous permettant de compléter les rubriques figurant en en-tête de votre copie.

Ces codes doivent être reportés sur chacune des copies que vous remettrez.

► **Thème :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
EAE	0428A	104A	0329

► **Version :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
EAE	0428A	104B	0330